

1 Fourierovy řady

Definice 40 (Ortogonalní a ortonormální množiny). *Nechť H je Hilbertův prostor, množinu $\{v_\alpha : \alpha \in A\}$ (kde A je nějaká indexová množina) nazýváme:*

- **ortogonální**, pokud $\langle v_\alpha, v_\beta \rangle = 0$ pro všechna $\alpha, \beta \in A$, $\alpha \neq \beta$,
- **ortonormální**, pokud je ortogonální a $\|v_\alpha\| = 1$ pro všechna $\alpha \in A$,
- **úplnou**, pokud platí $(\forall \alpha \in A : \langle v_\alpha, v \rangle = 0) \implies (v = 0)$.

Věta 41 (o nejlepší aproximaci). *Nechť H je Hilbertův prostor se spočetnou ortonormální množinou $\{v_n\}_{n \in \mathbb{N}}$. Potom pro všechna $v \in H$, $N \in \mathbb{N}$ a všechny posloupnosti (koeficientů) $\{\alpha_n\}$ platí*

$$\left\| v - \sum_{n=1}^N \alpha_n v_n \right\| \geq \left\| v - \sum_{n=1}^N a_n v_n \right\|,$$

kde $a_n = \langle v, v_n \rangle$, $n \in \mathbb{N}$.

Definice 42 (abstraktní Fourierova řada). *Nechť H je Hilbertův prostor se spočetnou ortonormální množinou $\{v_n\}_{n \in \mathbb{N}}$, $v \in H$ a $a_n = \langle v, v_n \rangle$, $n \in \mathbb{N}$. Symbol $\sum_{n=1}^{\infty} a_n v_n$ nazýváme **abstraktní Fourierovou řadou** vzhledem k $\{v_n\}_{n \in \mathbb{N}}$*

*(zkráceně zapisujeme $f \sim \sum_{n=1}^{\infty} a_n v_n$). Číslo a_n pak n -tým **Fourierovým koeficientem** (vzhledem k $\{v_n\}_{n \in \mathbb{N}}$).*

Věta 43 (o Besselově nerovnosti a Parsevalově rovnosti). *Nechť H je Hilbertův prostor se spočetnou ortonormální množinou $\{v_n\}_{n \in \mathbb{N}}$ a $f \sim \sum_{n=1}^{\infty} a_n v_n$. Potom platí (tzv. **Besselova nerovnost**)*

$$\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|^2 \leq \|v\|^2,$$

*přičemž rovnost (tzv. **Parsevalova rovnost**) nastává právě tehdy, když platí*

$$\lim_{N \rightarrow \infty} \left\| v - \sum_{n=1}^N a_n v_n \right\| = 0.$$

Věta 44 (Riezs-Fischerova věta). *Nechť H je Hilbertův prostor se spočetnou ortonormální množinou $\{v_n\}_{n \in \mathbb{N}}$ a $a = \{a_n\} \in l_2$. Potom existuje $v \in H$, že $a_n = \langle v, v_n \rangle$, $n \in \mathbb{N}$ a $\|v\|_H = \|a\|_2$.*

Věta 45 (charakteristika úplnosti ortonormální množiny). *Nechť H je Hilbertův prostor se spočetnou ortonormální množinou $\{v_n\}_{n \in \mathbb{N}}$, potom jsou následující výroky ekvivalentní:*

1. ortonormální množina $\{v_n\}_{n \in \mathbb{N}}$ je úplná,
2. $\forall v \in H : \lim_{N \rightarrow \infty} \left\| v - \sum_{n=1}^N \langle v, v_n \rangle v_n \right\| = 0$,
3. $\forall v \in H : \|v\|^2 = \sum_{n=1}^{\infty} \langle v, v_n \rangle^2$,
4. množina všech konečných lineárních kombinací prvků $\{v_n\}_{n \in \mathbb{N}}$ je hustá v H .

Věta 46 (o existenci úplného ortonormálního systému). *V každém separabilním Hilbertově prostoru existuje (spočetný) úplný ortonormální systém.*

Věta 47 (o izometrii s l_2). *Každý nekonečně dimenzionální separabilní Hilbertův prostor je izometrický l_2 .*

Definice 48 (uzavřený podprostor). *Lineární podprostor Z normovaného lineárního prostoru X nazveme **uzavřený podprostor** prostoru X , pokud Z je uzavřená podmnožina X .*

Věta 49 (o ortogonální projekci). *Nechť H je Hilbertův prostor a M jeho uzavřený podprostor. Potom pro každé $f \in H$ existuje právě jedno $f_M \in M$, že*

$$\|f - f_M\| = \inf_{g \in M} \|f - g\|.$$

Navíc, pro zobrazení $P : f \mapsto f_M$ platí

1. $P(M) = M$,
2. $P^2 = P$,
3. $(g = P(f)) \iff ((g \in M) \wedge (\forall h \in M : \langle f - g, h \rangle = 0))$,
4. pro $f \in H$ platí $\|f\|^2 = \|f - P(f)\|^2 + \|P(f)\|^2$